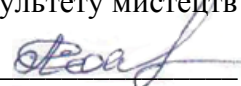

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету мистецтв
Соколова А.В.

«27» червня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Хоровий клас

(назва навчальної дисципліни)

освітнього рівня Перший (бакалаврський)
(назва освітнього рівня)

галузі знань 01 Освіта
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
(код і назва спеціальності)

Освітня програма Музичне мистецтво в закладах освіти

Шифр за навчальним планом 1.3.1.18

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми Хоровий клас затвердженої на засіданні Вченої ради ХНПУ імені Г.С. Сковороди протокол від «29» серпня 2019 року № 6

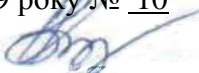
Розробники програми: Старший викладач
кафедри теорії і методики мистецької освіти та
диригентсько-хорової підготовки вчителя
Литвиненко Т.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя

Протокол від «30» травня 2019 року № 13

Завідувач кафедри
(підпис) Т.А. Смирнова
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету мистецтв
протокол від. «11» червня 2019 року № 10

Голова
(підпис) Васильєва О.В.
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Загальні характеристики	Навчальне навантаження з дисципліни			
		денна форма навчання		Заочна форма навчання	
Галузь знань <u>01 ОСВІТА</u> (цифра і назва)	інваріантна	Рік вивчення дисципліни:		Рік вивчення дисципліни:	
		4		4	
	Семестр		Семестр		
	Загальна кількість кредитів – 29. заочне - 29		I	II	I
Спеціальність <u>014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО)</u> (код і назва)	Загальна кількість годин: денне– 870; заочне –870	Лекції		Лекції	
	Модулів –4	-		-	
	Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи денне:406 аудиторних, 464. – самостійна робота; заочне: 116год. аудиторних робіт; 754 – самостійна робота;	Практичні		Практичні	
	Мова навчання – Українська	28	42	16	16
Освітній рівень: <u>бакалавр</u>	Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи денне:406 аудиторних, 464. – самостійна робота; заочне: 116год. аудиторних робіт; 754 – самостійна робота;	Лабораторні		Лабораторні	
		-		-	
	Мова навчання – Українська	Самостійна робота		Самостійна робота	
		50,75	50, 75	94, 25	94,25
		Форма підсумково го контролю:		Форма підсумково го контролю:	
		залік		залік	злік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма нормативної навчальної дисципліни Хоровий клас складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр», галузі знань

01 Освіта спеціальності 014 –Середня освіта (Музичне мистецтво).

Предмет вивчення навчальної дисципліни Хоровий клас

Міждисциплінарні зв'язки:

філософія освіти, педагогіка, психологія, сольфеджіо (гармонічний та ладофункціональний розвиток музично-теоретичного матеріалу твору, сольфеджування партій); *гармонія* (структура акорду і його розташування, фонізм гармонічних сполучень, розвиток гармонічного слуху); *аналіз музичної форми* (принципи побудови музичних творів); *історія музики* (ознайомлення з видами, жанрами вокально-хорової музики, орієнтація в музично-історичному просторі, ознайомлення з творчістю видатних композиторів минулого та сучасності); *музичний інструмент* (відтворення звучання хорового твору за допомогою гри та фортепіано); *хорознавство* (знання історії вітчизняного та зарубіжного хорового мистецтва, теоретичних основ вокально-хорової роботи: дихання звукоутворення, дикція, ансамбль, стрій); *диригування* (засвоєння диригентсько-хорових знань, вмінь, навичок, необхідних для проведення практичної роботи з хором. Вміння передати зміст твору та його виконавську інтерпретацію засобами диригентської техніки, слова, міміки); *постановка голосу* (методика виховання дитячого

голосу, володіння власними вокальними навичками з подальшим їх застосуванням у практичній діяльності).

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Хоровий клас» є: формування вчителя музичного мистецтва, керівника художніх колективів вокально – хорового жанру, який володіє методикою роботи з хором (ансамблем), знає специфіку співацьких манер і виконавських стилів, особливості побудови й розвитку дитячих та дорослих голосів щодо наступної професійної роботи в освітніх закладах різних рівнів акредитації.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Хоровий клас» є:

- активізація музично-педагогічної діяльності;
- розвиток музично-образного мислення;
- інтенсифікація творчої вокально-хорової роботи;
- розвиток різноманітних чуттєвих ознак: зорових, слухових, тактильних;
- накопичення музично-інформаційного потенціалу художньо-образних знань;
- підготовка до організації і здійснення та вокально-хорової діяльності з учнями на уроках та в позанавчальний час;
- виховання якості керівника хору у ЗЗСО та позашкільних дитячих закладів мистецького спрямування: швидку реакцію, виконавську волю, почуття відповідальності, творчу ініціативу, емоційність та артистизм під час проведення репетицій, екзаменів та концертних виступів;
- вивчення кращих зразків вітчизняного та зарубіжного хорового мистецтва, які сприятимуть музичному, художньому та естетичному вихованню студентів.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати: національно-культурні та художні традиції вітчизняного й світового хорового мистецтва; особливості використання хорового мистецтва в системі художньо-естетичного, морального виховання студентів та учнів; основи організаційно – методичної роботи в хорі; основи художньо – постановочної роботи в хорі; критерії виконання хорової партії; особливості підбору вокально-хорових вправ; прийоми вдосконалення виконавської майстерності хору.

вміти: аргументовано висловлювати власні судження та художньо-світоглядні позиції; виявляти здатність до художньо-естетичного та морально-духовного самовдосконалення; аналізувати та моделювати процес вокально-хорової роботи, творчо вирішувати музично-педагогічні завдання; виявляти здібності до реалізації інтерпретації художнього вокально-хорового образу; володіти навичками досягнення основних елементів вокально-хорової техніки; організовувати та керувати навчальним процесом у хоровому класі; виконати будь-яку партію хорового твору на високому художньо-технічному рівні; проводити розспівування хору з урахуванням наступних завдань роботи у «Хоровому класі»; здійснювати на високому художньому і технічному рівні музично-виконавську діяльність.

Компетентності:

знає музичну термінологію. Розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру музикознавчих наук;

виявляє здатність до само актуалізації, саморозвитку та самокорекції у процесі мистецької й музично-педагогічної діяльності.

інтегрує складні професійні уміння гри на музичних інструментах, співу. Диригування музичними колективами, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність;

демонструє уміння вирішувати музично-педагогічні проблеми, оригінальність і гнучкість творчого мислення у процесі конструювання, інтерпретації та реалізації музично-педагогічних ситуацій;

здатний з дотриманням етичних умов здійснювати взаємодію та комунікацію з колегами, соціальними партнерами, учнями, вихованцями та їх батьками.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 20(денне навч.)/22(заочне навчання); кредитів ЄКТС 600 годин.

2. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Модуль 1. Основи вокально-хорового виконавства

Тема 1. Робота над унісонним ансамблем в окремих хорових партіях.

Вправи на формування вокально-хорової культури.

Спів хорових партій сольфеджіо, на певний склад, транспонування.

Усвідомлення, поглиблення значення окремих мотивів та інтервальних низок у загальному структурному і художньому плані.

Тема 2. Робота над частковим ансамблем у хорових групах.

Удосконалення навичок часткового хорового ансамблю у поєднанні різноманітних хорових груп хорових партій.

Робота над єдиною манерою звукоутворення

Модуль 2. Технічне опанування хорових творів

Робота над хоровим строем, робота над дикцією і артикуляцією.

Тема 1. Робота над елементами вокально-хорової техніки.

Удосконалення навичок грамотної вимови літературного тексту.

Відпрацювання різних видів хору.

Інтонаційні зв'язки в мелодії.

Тема 2. Функції хорових голосів.

Мелодійна функція.

Гармонійна функція.

Контрапунктична функція.

Модуль 3. Художньо-концертне опанування хорових творів

Тема 1. Відпрацювання засобів художньої виразності.

Якість звучання. Звуковисотне інтонування. Темпоритм, динаміка. Артикуляція, фразування.

Тема 2. Удосконалення інтерпретаційного задуму.

Втілення виконавського плану диригента.

Робота над архітектонікою хорового твору: розподіл кульмінацій, фразування, цезури.

Освоєння кращих зразків хорової музики.

Модуль 4. Концертне опанування різножанрових та різностильових хорових творів

Тема 1. Концертне виконання як завершальний етап роботи над хоровим твором.

Удосконалення навичок концертного виконання хорових творів.

Подальше опанування навичок сценічної поведінки.

Аналіз недоліків концертного виконання хорових творів.

4. Структура навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться денне–20/ заочне – 22кредити ЄКТС, загальна кількість годин денне–600/ заочне: 660годин.

Назви модулів і тем	Кількість годин																			
	денна форма							Заочна форма												
	с	б	с	б	с	б	с	с	б	д	и	т	к	и	р	а	т	м	о	с
	у тому числі																			

		Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	Самостійна робота						
Модуль 1. Основи вокально-хорового виконавства												
Тема 1. Робота над унісонним ансамблем в окремих хорових партіях	34,5	10		10		14,5	33	4		4		27
Тема 2 . Робота над частковим ансамблем у хорових групах	35	10		10		15	37	5		5		27
Разом за модулем 1	69,5	20		20		29,5	70	9		9		54
Модуль 2. Технічне опанування хорових творів												
Тема 1. Робота над елементами вокально-хорової техніки	34	10		10		14	34	3		4		27
Тема 2. Функції хорових голосів.	35	10		10		15	34	3		4		27
Разом за модулем 2	69	20		20		29	68	6		8		54
Усього:												
Модуль 3. Художнє опанування хорових творів												
Тема 1. Відпрацювання засобів художньої виразності	31	10		10		14	33	2		4		27
Тема 2. Удосконалення інтерпретаційного задуму	34	10		10		15	34	2		5		27
Разом за модулем 3	69	20		20		29	67	4		9		54
Усього:												
Модуль 4. Концертне опанування різножанрових та різностильових хорових творів												
Тема 1. Концертне виконання як завершальний етап роботи над хоровим твором	34	10		10		14	36	4		6		26
Разом за модулем 4	34	10		10		14	36	4		6		26,5
Усього:	191,5	20		70		101,5	241	24		32		188,5

5. Теми практичних (семінарських) занять

№ п/п	Назва теми	Години	
1.	Робота над унісонним ансамблем в окремих хорових партіях	10	5

2.	Робота над частковим ансамблем у хорових групах	10	5
3.	Робота над елементами вокально-хорової техніки	10	5
4.	Функції хорових голосів	10	5
5.	Відпрацювання засобів художньої виразності	10	5
6.	Удосконалення інтерпретаційного задуму	10	5
7.	Концертне виконання як завершальний етап роботи над хоровим твором	10	2
Разом		70	32

6. Самостійна робота

<i>№ n/n</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Години</i>	
	Робота над унісонним ансамблем в окремих хорових партіях	14,5	27
	Робота над частковим ансамблем у хорових групах	15	27
	Робота над елементами вокально-хорової техніки	14	27
	Функції хорових голосів	15	27
	Відпрацювання засобів художньої виразності	14	27
	Удосконалення інтерпретаційного задуму	15	27
	Концертне виконання як завершальний етап роботи над хоровим твором	14	26,5
Разом		101,5	188,5

8. Методи навчання.

1. Методи стимулювання і мотивації їх навчання студентів, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього учителя музики з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування. Методи вокально-хорової роботи складні та різноманітні. Вони об'єднують в собі пізнавальні процеси з практичними уміннями та навичками.

2. Методи вокально-хорової педагогіки: концентричний, фонетичний, метод показу й наслідування, спів «про себе», порівняльного аналізу, метод емоційної драматургії, вправляння, вокалізації, сольфеджування, сольмізації, інтерпретації, імпровізації.

3. Інноваційні методи навчання: комп'ютерна підтримка навчального процесу, моделювання видів вокально-хорової діяльності, стимулювання художнього навчання, пролонгований художньо-виконавський тренінг, художньо-психологічна підтримка, регуляція волевих зусиль, активізація вокально-виконавської діяльності тощо.

9. Форми і методи контролю

Форми поточного контролю:

- робота на практичних заняттях,
- поточна задача хорових партій,
- виконання завдань у структурі занять, винесених на самостійне опрацювання,

Форми підсумкового контролю:

- аналіз твору з програми «Хорового класу»,
- добір репертуару за наданою темою,
- контрольна перевірка знання хорових партій,
- оцінка виступів на публічних концертах.

10. Критерії оцінювання знань студентів

Використовуються такі методи контролю, які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки учителя музики перевага надається вербалізації змісту вокально-хорової виконавської роботи, контролю оволодіння вокально-хоровими навичками та знань хорових партій, публічному виступу студента з хоровим колективом у концертних програмах тощо.

«Зараховано»:

➤ студент володіє вмiє використовувати набутi знання при спiвi своєї хорової партії з урахуванням вимог до спiву при виконанні творiв вiдповiдної складностi з репертуару хору;

➤ аналізує власний спiв, спiв в ансамблi, визначати недолiки i свiдомо їх усувати;

➤ на достатньо високому рiвнi володіє основами вокально-хорової технiки, сформованими базовими вокальними навичками;

➤ емоційно, виразно виконує свою хорову партію, або в ансамблi, дотримуючись усiх вимог ансамблевого спiву, адекватно передаючи художній образ хорового твору.

« Не зараховано»:

➤ студент здатний сприймати та вiдтворювати окремі фрагменти хорової партії твору, знання музичного матерiалу на низькому рiвнi;

➤ набутi теоретичнi знання не вмiє використовувати у власній вокально-хоровій діяльності;

➤ основні вокально-хорові навички не розвинуті;

➤ у студента сприйняття музичного образу хорового твору на дуже низькому рiвнi, слабко сформоване художньо-естетичне мислення.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Для заліку

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2		Змістовий модуль №3		Змістовий модуль №4	
T1	T2	T1	T2	T1	T2	T1	100
15	20	10	15	10	15	15	

T1, T2 ... – теми змістових модулів.

12. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Збірники музичних творів;
2. Хорові партитури;
3. Аудіо- та відео записи

Інформаційні джерела для вивчення дисципліни

Базові:

1. Давидова Л.К. Ми живемо в Україні: Зб.муз.творів: Навч.посіб. для дітей дошк. віку.К.: Наш час, 2005. 63 с.:нот.
2. Каплієнко - Ілюк Ю.В. Історія світової музики : навчальний посібник/ Ю.В. Каплієнко – Ілюк .Чернівці : Місто, 2015. 240с.
3. Каплієнко - Ілюк Ю.В. Народна музична творчість : навчальний посібник / Ю.В. Каплієнко – Ілюк . Чернівці : Місто, 2016.167с.
4. Бриліна В.Л., Ставинська Л. М. Вокальна професійна підготовка вчителя музики : методичний посібник для викладачів та студентів вищих педагогічних і мистецьких закладів, Вінниця: Нова книга, 2013. 96с

5. Виховання духовності особистості : навч.-метод. посіб. / М. Й. Боришевський [та ін.] ; за ред. М. Й. Боришевського; НАПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. Кіровоград : Імекс ЛТД, 2013. 104 с.
6. Даруйте радість людям. Хорові твори для дітей різного віку та виконавських можливостей. Навчальний посібник / Упор. І.О.Зеленецька. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2012. 168 с.
7. Живов В. Л. Хоровое исполнительство: Теория. Методика. Практика: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. М.: Гумнит. Изд. Центр ВЛАДОС, 2003. 272 с.
8. Журавкова І. І. Практика вивчення музичного фольклору: Методичні рекомендації. К., 2013. 64с
9. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). / Г.М. Падалка. – К.: Освіта України, 2008. 274 с.
10. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч. – метод. Посібник / О. Я. Ростовський. – Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2011. 640с.
11. Соколова А.В. Дитяча хорова культура Слобожанщини (історично-педагогічний аспект): Монографія. Х.: Видавництво «Федорко», 2012. 425 с.
12. Хорове мистецтво України та його подвижники : матеріали другої міжнародної науково-практичної конференції / Ред.-упор. П.Гушоватий, З.Гнатів. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 308 с.
13. Хорові твори українських композиторів для жіночого та дитячого хору. Навчальний репертуарний посібник . 2-ге видання / Упор. І.О.Зеленецька. Кам'янець-Подільський:Абетка, 2013. 160 с.
14. Юцевич Ю. Музыка. Словник-довідник. К.: Навчальна книга Богдан, 2009. 352 с.

Інформаційні ресурси

1. www.nbuv.gov.ua Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
2. Хорове мистецтво України та його подвижники : матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м.Дрогобич, 19 –20 жовтня2017року) [Електронний ресурс]/ Редкол. : І.Л.Бермес, В.В.Полюга. –Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ ім. І.Франка, 2017. –358с. –Режим доступу: <http://ddpu.drohobych.net/konf-xorove-mystectvo/>

Приблизний репертуар

Хорові твори а саррелла

Духовна музика

Христос воскресє	муз. Аренского
Малое славословие	муз. А. Веделя
Милість спокою	муз. Л. Дичко з Літургії
Благодарение Господу	муз. М. Карминского
Ave Maria	муз. Г. Сорга
Отче наш	муз. П. Чайковского
Свете тихий	муз. П. Чеснокова з Літургії
Хвалите	муз. П. Чеснокова з Літургії

Хорові твори а саррелла вітчизняних та зарубіжних композиторів

Щедрик укр. нар. пісня	обр. М. Леонтовича
Гра в зайчика укр. нар. пісня	обр. М. Леонтовича
Літні тони	муз. М. Леонтовича
Згадай, мамо укр. нар. пісня	обр. Є. Козака, перекл. для жін. хору А.Соколової
Розкопаю я гору	муз. А. Некрасова
Шумка	муз. В. Рибалко з хорового цикла «Пісні мавок” сл. А. Корнева
Журавель укр. нар. Пісня	обр. В. Соколова
Кантата Пори року	муз. Л. Шукайло
О милий мій	муз. В. Стеценка сл. народні
Щедрівка	обр. А. Авдієвського, перекл. для жін. хору А. Соколової
Пока живу, тебе молюсь	муз. М. Карминского сл. Д. Мережковского

Канцона	муз. Дж. Хилтона
Вечерняя песня	муз. З. Кодаи, сл. К. Алемасовой
Ел цыган солёный сыр	муз. З. Кодаи рус. текст М. Лапирова
Зимняя дорога	муз. А. Шебалина сл. А. Пушкина
Февраль или май	муз. Парцхаладзе
Концерт для хора Пушкинский венок	муз. Г. Свиридова

Музичні твори з супроводом:

А вже весна	муз. Н. Лисенка з опери «Зима і Весна»
Дід іде	муз. Л. Ревуцького
Иди, иди дощику	обр. І Гайденка
Музыка	муз. Л. Горової
Страсти по Иоанну	муз. И. Баха
№ 67хор и хорал	
Gloria №1	муз. А. Вивальди
Кантата К солнцу	муз. В. Моцарта
Stabat Mater	муз. Ф. Шуберта
Requiem	муз. Г. Форе
Libera me	
In Paradisum	
Короткая месса D dur	муз. Б. Бриттена
Gloria	
Kyrie	
Jubilate Deo	муз. А. Шнайдера
Совушкина свадьба	муз. А. Гречанинова сл. народные
Крестьянская пирушка	муз. П. Чеснокова
Узник	муз. А. Гречанинова